

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 582/2023-36

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a sudcov Ladislava Duditša a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **HRG Hotels Wien Management GmbH**, Dresdner StraÙe 87, Viedeň, Rakúsko, zastúpenej KRION Partners s. r. o., Palisády 50, Bratislava, a JANÍČEK LEGAL s. r. o., Kominárska 2, 4, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. B1-19C/241/2015 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Mestského súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. B1-19C/241/2015 **b o l o p o r u ť e n é** základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Mestskému súdu Bratislava IV **p r i k a z u j e**, aby v konaní vedenom pod sp. zn. B1-19C/241/2015 konal bez zbytočných prietáhov.
3. Sťažovateľke **p r i z n á v a** finančné zadost'učinenie v sume **3 000 eur**, ktoré jej **j e** Mestský súd Bratislava IV **p o v i n n ý** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.
4. Mestský súd Bratislava IV **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľke trovy konania v sume **495,87 eur** a zaplatiť ich právnej zástupkyňi sťažovateľky KRION Partners s. r. o., Palisády 50, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Ústavný súd uznesením č. k. IV. ÚS 582/2023-15 z 21. novembra 2023 prijal na ďalšie konanie ústavnú sťažnosť sťažovateľky vo veci namietaného porušenia základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práv na spravodlivé súdne konanie a prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom mestského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. B1-19C/241/2015.

2. Z ústavnej sťažnosti, jej príloh a predloženého súdneho spisu vyplýva, že sťažovateľka sa žalobou doručenu 30. októbra 2015 pôvodne Okresnému súdu Bratislava I a vedenou pod sp. zn. 19C/241/2015 domáha zaplata sumy 46 465,59 eur s príslušenstvom z titulu náhrady škody. O podanej žalobe bolo mestským súdom rozhodnuté rozsudkom z 19. októbra 2023, teda necelý mesiac po doručení ústavnej sťažnosti ústavnému súdu (dosiaľ neprávoplatne).

3. S účinnosťou od 1. júna 2023 vstúpili do platnosti viaceré zmeny v organizácii všeobecných súdov, ich príslušnosti a obvodov (tzv. nová súdna mapa). Podľa § 18n ods. 2 písm. d) zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov prechádza od 1. júna 2023 výkon súdnictva v ostatných veciach z Okresného súdu Bratislava I na Mestský súd Bratislava IV. Súdne konanie vo veci sťažovateľky je tak ďalej vedené mestským súdom pod sp. zn. B1-19C/241/2015.

II.

Argumentácia sťažovateľky

4. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti (doručenej ústavnému súdu 27. septembra 2023) namieta, že napadnuté konanie trvá viac ako 8 rokov bez toho, aby vo veci bolo vynesené jediné meritórne rozhodnutie. V súlade s konštantnou judikatúrou „*pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitost' veci, sťažovateľ zastáva názor, že predmet konania je štandardnou súčasťou sporovej agendy všeobecných súdov, a preto ho nemožno považovať za právne zložitý. Podľa sťažovateľa žiadne okolnosti nenasvedčujú tomu, že jeho právna vec by mala byť aj skutkovo zložitá. Pokiaľ ide o správanie účastníkov konania, z popísaného skutkového stavu je zrejmé, že správanie sťažovateľa nemalo a nemohlo mať vplyv na zbytočné prieťahy v konaní pred MS BA IV. Sťažovateľ sa pravidelne zúčastňoval pojednávani aj osobne aj prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Požiadal iba jedenkrát o odročenie pojednávania z dôvodov, ktoré vznikli na strane právneho zástupcu. Toto odročenie nemalo zásadný vplyv na predĺženie dĺžky konania. Pokiaľ ide o správanie MS BA IV, zo sťažnosti je zrejmé, že MS BA IV bol opakovane a dlhodobo nečinný, a to bez akéhokoľvek legitímneho dôvodu. Medzi 01.08.2019 až 08.09.2022 sa vo veci neuskutočnilo pojednávanie.*“.

5. U zástupcov sťažovateľky (spoločník a konateľ) v dôsledku neprimerane dlhého napadnutého konania dochádza k pocitom bezmocnosti, ako aj dlhotrvajúcim pocitom vnútornej úzkosti, strachu a márnosti z nespravodlivosti a nemožnosti včasnej a účinnej ochrany ich práv v súdnom konaní,

ako aj k strate viery v spravodlivosť a strate dôvery v súdny systém ako taký s poukazom na skutočnosť, že sťažovateľka je zahraničnou právnickou osobou, ktorá podniká na Slovensku, a ani po ôsmich rokoch sa nevie domôcť svojho nároku v nemalej výške (približne v sume 60 000 eur). Uvedené odôvodňuje priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vyčísleného v petite ústavnej sťažnosti.

III.

Vyjadrenie mestského súdu a replika sťažovateľky

III.1. Vyjadrenie mestského súdu:

6. Ústavný súd vyzval predsedníčku mestského súdu na vyjadrenie k podanej ústavnej sťažnosti. Podpredseda mestského súdu sa vo svojom podaní zo 14. decembra 2023 v plnom rozsahu stotožnil s vyjadrením zákonnej sudkyne vo veci sťažovateľky, ktoré k svojmu podaniu aj priložil. Zákonná sudkyňa vo svojom obširnom vyjadrení (takmer 11 strán) uviedla, že „*vo vzťahu k prípadnej nožnej nečinnosti súdu od začatia konania (30.10.2015) do pridelenia predmetného spisu mne, ako zákonnej sudkyňi (05.02.2020), neviem zaujať stanovisko, nakoľko nemám vedomosť o miere zaťaženia, práceneschopnosti, súhrne právne náročných vecí, plnení ďalších pracovných povinností a podobne predchádzajúcich zákonných sudkýň, JUDr. Zuzany Kučerovej a JUDr. Magdalény Boškovej, v predmetnom spore.*“. Vyjadrila zároveň presvedčenie, že od momentu, keď sa stala zákonnou sudkyňou vo veci sťažovateľky, napadnuté konanie prebieha bez prieťahov a tento priebeh aj následne pomerne obsiahlo chronologicky zhrnula. Vyjadrila nesúhlas s názorom sťažovateľky, že vec nie je právne a skutkovo zložitá, s poukazom na rozsiahly spisový materiál. Taktiež poukázala na režimové opatrenia v súvislosti so šírením koronavírusu, ktoré v období od marca 2020 do februára 2022 výrazne ovplyvnili postup všeobecných súdov v súdnych konaniach. V závere vo vzťahu k celkovej dĺžke konania dala do pozornosti všeobecne známú skutočnosť, že bývalý vo veci konajúci okresný súd (do 31. mája 2023) bol špecifický tým, že bol najväčším a najzaťaženejším okresným súdom na Slovensku. Uvedenému nasvedčuje aj rozhodovacia činnosť ústavného súdu, z ktorej zákonná sudkyňa citovala a z ktorej vyplýva, že prieťahy, nielen čo sa týka počtu konaní, ale aj extrémnej dĺžky procesov na tomto súde, indikujú až chronický stav.

III.2. Replika sťažovateľky:

7. Vyjadrenie mestského súdu doručil ústavný súd sťažovateľke, ktorá vo svojom podaní z 8. januára 2024 v podstatnom uviedla, že „*vyjadrenie MS BA IV nebolo ani len v teoretickej rovine spôsobilé spochybnit' opodstatnenosť ústavnej sťažnosti sťažovateľa. Takýmto potenciálom navyše nedisponovalo ani stanovisko zákonnej sudkyne, ktorého obsahom bol takmer výlučne len chronologický prehľad jednotlivých úkonov, ktoré v namietanom konaní vykonala a vymedzenie dôvodov, na základe ktorých boli vytýčené pojednávania sústavne odročované. Nad rámec chronologického prehľadu jednotlivých úkonov MS BA IV sa zákonná sudkyňa vyjadruje iba k tomu, že celková dĺžka konania bola zapríčinená jednak jej zaťaženosťou, ale aj celkovou zaťaženosťou MS BA IV, čo nie sú relevantné faktory pre posúdenie sťažnosti sťažovateľa... Sťažovateľ tak záverom uvádza, že MS BA IV sa v rámci Vyjadrenia MS BA IV vôbec nevyjadril a teda ani nespochybnil podstatu jeho sťažnosti. Naopak, MS BA IV sa prostredníctvom Vyjadrenia MS BA IV a stanoviska zákonnej sudkyne zrejme snaží delegovať zodpovednosť za celkovú*

neprimeranú dĺžku konania vedeného pod spis. zn. B1-19C/241/2015, priedahy v tomto konaní a za vlastný neefektívny a neústavný postup na sťažovateľa.“

8. Ústavný súd v zmysle § 58 ods. 3 prvej vety zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

9. Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priedahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť [napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08] a ich prípadné porušenie možno preskúmať spoločne.

10. Ústavný súd pri rozhodovaní o ústavnej sťažnosti namietajúcej porušenie už citovaných práv vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priedahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04, III. ÚS 154/06, II. ÚS 118/2019).

11. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priedahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so svojou žiadosťou.

12. Ústavný súd si pre účely rozhodnutia o ústavnej sťažnosti vyžiadal súdny spis, s ktorého obsahom sa podrobne oboznámil.

13. Pri posudzovaní prvého kritéria, a to zložitosti veci, dospel ústavný súd k záveru, že vo veci ide o rozhodovanie o zaplatenie peňažnej pohľadávky v súvislosti s náhradou škody. Po právnej stránke ide o vec, ktorá patrí do štandardnej rozhodovacej agendy všeobecných súdov a nejde o privilegovaný typ konania. Sťažovateľka nepovažuje predmet konania za zložitý, s čím nesúhlasila vo svojom vyjadrení vo veci konajúca zákonná sudkyňa. V tejto súvislosti je potrebné zohľadniť, že v napadnutom konaní bolo vykonané znalecké dokazovanie, čo má značný dopad na priebeh a dĺžku napadnutého konania. Ústavný súd však nemôže nebrať do úvahy aj argumentáciu

sťažovateľky, že ani zložitejší predmet konania nemôže ospravedlniť skutočnosť, že vo veci sťažovateľky nie je právoplatne rozhodnuté ani po 8 rokoch od jej začatia.

14. Druhým kritériom, podľa ktorého ústavný súd hodnotil, či v napadnutom konaní došlo k zbytočným prietahom, bolo správanie sťažovateľky ako strany napadnutého konania. Ústavný súd nezistil také správanie sťažovateľky, ktoré by relevantne prispelo k vzniku zbytočných prietahov v napadnutom konaní. Aj keď, vychádzajúc z vyjadrenia zákonnej sudkyne a sťažovateľky k prijatej ústavnej sťažnosti, je otáznym postup sťažovateľky, ktorá až na pojednávaní konanom 31. marca 2023 predložila rovnopisy súkromného znaleckého posudku, ktorým mala disponovať už tri roky pred pojednávaním. Sťažovateľka k uvedenému uviedla, že k jeho predloženiu až na uvedenom pojednávaní došlo z dôvodu výsluchu predvolaného znalca [REDAKOVANÉ] na tomto pojednávaní, ktorý mal vypracovať znalecký posudok bez toho, aby disponoval originálmi sporných listín, nepostupujúc štandardnou písomznaleckou metódou, a jeho závery mali byť vyvrátené práve predloženým súkromným znaleckým posudkom na pojednávaní.

15. Ďalším kritériom, na základe ktorého ústavný súd zisťuje, či v napadnutom konaní došlo k zbytočným prietahom, je postup mestského súdu (pôvodne okresného súdu). Ústavný súd pritom vychádzal zo svojej konštantnej judikatúry, v zmysle ktorej zbytočné prietahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

16. Mestský súd (pôvodne okresný súd) vo veci nariadil 20 pojednávaní, z ktorých sa uskutočnilo 11, na ktorých vec sťažovateľky prejednal. Od doručenia žaloby pôvodne okresnému súdu 30. októbra 2015 do októbra 2019 bol postup súdu plynulý. Pojednávanie majúce sa konať 28. októbra 2019 bolo zrušené zo zdravotných dôvodov a nástupu zákonnej sudkyne na materskú dovolenku. Spis bol 5. februára 2020 pridelený aktuálne vo veci konajúcej zákonnej sudkyňi. Pojednávanie určené na 29. apríl 2021 bolo odročené z dôvodu režimových opatrení súvisiacich s prevenciou šírenia koronavírusu na 23. september 2021. Následne bolo aj toto odročené z dôvodu náhlej prekážky v práci na strane zákonnej sudkyne na 2. december 2021. Ani uvedené sa však neuskutočnilo a bolo odročené z dôvodu práceneschopnosti zákonnej sudkyne na 10. marec 2022. Na uvedenom pojednávaní rozhodol okresný súd o návrhu na vykonanie dokazovania výsluchom znalca [REDAKOVANÉ] a k jeho vypočutiu došlo na pojednávaní konajúcom sa 31. marca 2023. Medzičasom došlo k odročeniu pojednávania nariadeného na 30. jún 2022 z dôvodu na strane súdu na 9. december 2022 z dôvodu účasti zákonnej sudkyne na seminári organizovanom Justičnou akadémiou Slovenskej republiky a na 19. január 2023 z dôvodu nepredvídateľnej prekážky v práci na strane zákonnej sudkyne, o ktorej získala vedomosť 18. januára 2023. Na ostatnom pojednávaní 7. septembra 2023 (približne tri týždne pred dorúčením ústavnej sťažnosti ústavnému súdu) odročil mestský súd vec sťažovateľky na vyhlásenie rozsudku podľa § 219 ods. 2 druhej vety Civilného sporového poriadku na 5. október 2023. Podaním z 5. októbra 2023 upovedomil mestský súd strany sporu o odročení termínu vyhlásenia rozsudku z dôvodu nepredvídateľnej prekážky v práci na strane zákonnej sudkyne a určil nový termín na 19. október 2023, na ktorom vyhlásil rozsudok, ktorým žalobu zamietol. Proti rozsudku podala sťažovateľka 30. novembra 2023 odvolanie.

17. Obranu vo veci konajúcej zákonnej sudkyne spočívajúcu v poukázaní na nadmernú zaťaženosť mestského súdu (pôvodne okresného súdu) nemožno akceptovať vzhľadom na konštantnú judikatúru ústavného súdu (napr. I. ÚS 127/04, II. ÚS 311/06), ako aj ESLP, podľa ktorej nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadal o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a v konečnom dôsledku nezbavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné prietahy v súdnom konaní (to platí bez ohľadu na reflexiu ústavným súdom kapacitných a organizačných anomálií vo výkone pôsobnosti niektorých súdov, v prvom rade dotknutého okresného súdu).

18. Možno uzavrieť, že celková dĺžka trvania súdneho sporu na súde prvej inštancie (aj pri zohľadnení protipandemických opatrení v období rokov 2020 až 2022) vybočila z rámca požiadavky dosiahnutia konečného rozhodnutia vo veci v primeranej lehote a zdĺhavým postupom mestského súdu (pôvodne okresného súdu) v napadnutom konaní došlo k prietahom, čím bolo nesporne zasiahnuté do ústavne zaručeného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu).

19. Ústavný súd už niekoľkokrát judikoval, že ani právne či skutkovo náročnejší prípad nesmie trvať v právnom štáte dlhú dobu. Časový horizont toho, kedy sa strane konania dostáva konečného rozhodnutia vo veci, je neoddeliteľnou súčasťou meradla celkovej spravodlivosti podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Čím je tento časový horizont dlhší, tým viac sa rozostavajú kontúry spravodlivosti v očiach dotknutých strán v konaní, ako aj vo všeobecnom vnímaní verejnosti a verejnej mienky. Neprimeraná dĺžka konania sa potom priamo odráža v dôvere občana v štát, jeho inštitúcie a právo, čo je základnou podmienkou na fungovanie legitímneho demokratického a právneho štátu (m. m. I. ÚS 688/2014).

20. K sťažovateľkou namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ku ktorému malo dôjsť predovšetkým v dôsledku celkovej dĺžky napadnutého konania, ústavný súd poznamenáva, že v systematike ústavy sú primeraná celková dĺžka, rýchlosť a plynulosť súdneho konania obsahom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, a nie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. K vysloveniu porušenia základného práva na súdnu ochranu z týchto dôvodov však napriek tomu môže dôjsť v prípade, ak namietané zbytočné prietahy (spôsobené neodôvodnenou nečinnosťou alebo neefektívnou a nesústredenou činnosťou), ako aj celková doterajšia dĺžka preskúmaného súdneho konania signalizujú, že v postupe súdu došlo k pochybeniam takej intenzity, že s ohľadom aj na ďalšie konkrétne okolnosti posudzovanej veci (najmä predmetu konania, teda toho, čo je pre sťažovateľa v stávke) možno uvažovať o odmietnutí spravodlivosti (m. m. IV. ÚS 242/07 – *a contrario*). Ústavný súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že vykonanie spravodlivosti s neprimeraným (extrémnym) oneskorením vo svojej podstate ohrozuje základné právo na súdnu ochranu, a tým aj dôveryhodnosť justície (m. m. IV. ÚS 184/2010, IV. ÚS 13/2018).

21. V napadnutom konaní nepovažuje ústavný súd tieto podmienky porušenia základného práva na súdnu ochranu za naplnené. Celková dĺžka napadnutého konania nesvedčí o tom, že by

sťažovateľke bolo odňaté právo na súdnu ochranu. Osobitnú pozornosť z pohľadu predmetu konania si napadnuté konanie nevyžaduje a nápravu dosiahnuteľnú rozhodnutím ústavného súdu možno aktuálne zjednať aj bez vyslovenia porušenia práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Ústavný súd preto v tejto časti ústavnej sťažnosti sťažovateľky nevyhovel (bod 5 výroku nálezu).

22. V súlade s čl. 127 ods. 2 ústavy v spojení s § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže prikázať, aby ten, kto porušil základné práva a slobody sťažovateľa svojou nečinnosťou, vo veci konal.

23. Vzhľadom na skutočnosť, že ústavný súd v napadnutom súdnom konaní zistil porušenie označeného základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru mestským súdom (pôvodne okresným súdom), ako aj na zistenie, že mestský súd vo veci neprávoplatne rozhodol rozsudkom z 19. októbra 2023 a v dôsledku podaného odvolania mu vznikla minimálne povinnosť vykonania procesných úkonov spojených s odvolaním a následného predloženia veci odvolaciemu súdu, prikázal mestskému súdu konať vo veci bez zbytočných prieťahov (bod 2 výroku nálezu).

IV.1. Primerané finančné zadosťučinenie:

24. Okrem vyslovenia porušenia svojich práv sa sťažovateľka domáha od mestského súdu aj priznania finančného zadosťučinenia vo výške 8 000 eur.

25. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (I. ÚS 15/02, III. ÚS 10/02, III. ÚS 17/02, I. ÚS 257/08, III. ÚS 45/2012, IV. ÚS 132/2012, I. ÚS 70/2012). Vo veci sťažovateľky podľa názoru ústavného súdu priznanie primeraného finančného zadosťučinenia prichádza do úvahy, pričom ústavný súd pri jeho určení vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných aj EŠLP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na okolnosti prípadu.

26. Zohľadňujúc konkrétne okolnosti posudzovanej veci, najmä celkovú dĺžku napadnutého konania a jeho dopad na sťažovateľku, doplnil ústavný súd ochranu aj o finančné zadosťučinenie, limitujúc jeho výšku na 3 000 eur (bod 3 výroku nálezu; návrhu na priznanie vyššej sumy nevyhovel výrokom 5 nálezu).

V.

Trovy konania

27. Ústavný súd napokon rozhodol aj o náhrade trov konania sťažovateľky, ktoré jej vznikli v dôsledku jej právneho zastúpenia. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

28. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľky ústavný súd vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Úhradu trov konania priznal ústavný súd sťažovateľke v rozsahu za dva úkony právnej služby, a to prevzatie a prípravu

zastúpenia v roku 2021 (plnomocenstvo z 30. decembra 2021) a podanie ústavnej sťažnosti v roku 2023 (ústavná sťažnosť z 25. septembra 2023). Tarifná odmena za jeden úkon právnej služby v roku 2021 predstavuje sumu 181,17 eur, v roku 2023 sumu 208,67 eur a režijný paušál v roku 2021 sumu 10,87 eur a v roku 2023 sumu 12,52 eur. Ústavný súd teda sťažovateľke priznal náhradu za dva úkony právnej služby zvýšenú o 20 % daň z pridanej hodnoty celkovo vo výške 495,87 eur (bod 4 výroku nálezu). Náhradu za tretí úkon právnej služby – vyjadrenie z 8. januára 2024 ústavný súd nepriznal, pretože obsah doručeného vyjadrenia nepovažoval za taký, ktorý by prispel k bližšiemu objasneniu posudzovanej veci.

29. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je mestský súd povinný uhradiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľky označenej v petite ústavnej sťažnosti KRION Partners s. r. o. (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

30. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. januára 2024

Libor Duľa
predseda senátu